

SELÇUK ÜNİVERSİTESİ

HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ EĞİTİM MODELİ

Selçuk Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi lisans eğitim programı, “Klasik Eğitim Modeli” temelinde yapılandırılmış olup, kuramsal (teorik) bilgi ile uygulamalı (laboratuvar ve klinik) eğitimin bütüncül bir yaklaşımla harmanlandığı bir sistem sunar. Teorik ve uygulamalı dersler, öğrencinin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor alanlarda gelişimini sağlayacak şekilde planlanmıştır. Kuramsal bilgi, laboratuvar çalışmaları ve klinik uygulamalarla hemşire adaylarına mesleğin gerektirdiği bilgi, beceri, tutum ve değerleri kazandırarak; birey, aile ve toplumun sağlık bakım ihtiyaçlarını karşılayabilecek nitelikli, etik değerlere bağlı ve bilimsel temelli hemşireler yetiştirmeyi amaçlar.

Hemşirelik eğitimi insan, sağlık, çevre ve hemşirelik olmak üzere dört ana kavramsal yapı (metaparadigma) üzerine kuruludur. Programın kuramsal temelleri Florence Nightingale, Virginia Henderson, Dorothea Orem, Jean Watson gibi kuramcılarının geliştirdiği hemşirelik modelleri eğitim içeriğine yansıtılır. Gordon’un Fonksiyonel Sağlık Örüntüleri Modeli bakım planlarının geliştirilmesinde kullanılır. Hemşirelik süreci, sistematik bakımın planlanması ve uygulanmasında temel süreçtir (değerlendirme, tanılama, planlama, uygulama, değerlendirme). Bakım planının tanılama aşamasında, NANDA-II (North America Nursing Diagnosis Association-Kuzey Amerika Hemşirelik Tanı Birliği) kullanılmaktadır. Bakım planının planlama aşamasında beklenen hasta sonuçlarının belirlenmesinde NOC (Nursing Outcomes Classification/Hemşirelik Çıktıları Sınıflandırması) ve hemşirelik tanısına özgü girişimlerin belirlenmesinde NIC (Nursing Interventions Classification/Hemşirelik Girişimleri Sınıflandırması)’in kullanılması yönünde öğrencilere rehberlik yapılmaktadır.

Eğitim modelinde, hemşirelik disiplinine özgü kavram, kuram/model, araştırma, uygulama, eğitim ve yönetimi, öğrenme-öğretme sürecine yansıtılmaktadır. Bu süreç, Bloom Taksonomisi, Yetişkin Eğitimi İlkeleri ve Öğrenci Merkezli ve Etkileşimli Öğrenme doğrultusunda öğrencilerin, bilişsel, duyuşsal ve psikomotor düzeyde öğrenmelerini destekleyecek şekilde yürütülmektedir. Eğitim içeriği, kanıta dayalı uygulamalar doğrultusunda yapılandırılmakta; öğrencilerin, bilimsel veriler ışığında etkili ve güvenli bakım sunma becerilerini geliştirmeleri hedeflenmektedir. Hemşirelik programında yer alan dersler; hemşireliğin temel kuram ve modelleri, birey ve toplumun sağlık gereksinimleri ile eğitim programının bilişsel, duyuşsal ve psikomotor hedeflerine uygun biçimde yapılandırılmıştır. Kuramsal içerik, laboratuvar çalışmaları ve klinik uygulamalarla bütünleştirilerek öğrencinin

mesleki gelişimini destekleyecek şekilde sunulmaktadır. Eğitim içeriğinde etik ve hukuki temeller kapsamında özerklik, zarar vermeme, yararlılık, adalet, mahremiyet hemşirelik etik ilkeleri ve hemşirelik yönetmelikleri, hasta hakları, etik kurullar gibi mesleki mevzuat ve yasal yükümlülükler öğretilir. Hemşirelik programı, uluslararası değişim programları ve staj imkânları gibi fırsatlar sunarak öğrencilerin global sağlık sorunları ve farklı sağlık sistemleri hakkında bilgi edinmelerine olanak tanır.

Fakülte eğitim programı, zorunlu ve seçmeli derslerden oluşmaktadır. Zorunlu ve seçmeli derslerin oluşturulmasında, öğrenci ve toplumun değişen gereksinimleri dikkate alınmaktadır. Eğitim-öğretimin yürütülmesinde öğrencinin derse aktif katılımını sağlamak için grup çalışması, vaka çalışması, demonstrasyon, kavram haritaları, makale incelemesi, öğrenci karnesi, simule hasta, yaratıcı drama, örnek durum çalışması ve rol play olmak üzere interaktif eğitim yöntemleri ile Web 2.0 araçları kullanılmaktadır. Her kuramsal uygulamalı dersin laboratuvar ve/veya klinik/alan uygulamasında öğrenilen bilgilerin uygulamaya aktarılması sağlanmaktadır. Laboratuvar uygulamaları fakültenin laboratuvar ortamlarında, klinik/alan uygulamaları ise derslerin hedeflerine uygun olarak fakültenin iş birliği yaptığı kurumlarda (hastane, okul, aile sağlığı merkezleri, sağlıklı yaşam merkezleri, vb.) öğretim elemanları/klinik rehber hemşireler gözetiminde gerçekleştirilmektedir.

Programda, öğrencilerin başarıları çok yönlü değerlendirme yöntemleriyle ölçülür. Teorik bilgi yazılı sınavlar ve açık uçlu sorularla ölçülürken, pratik beceriler laboratuvar çalışmaları ve klinik uygulamalarda gözlemlerle değerlendirilir. Ayrıca öğrencilerin mesleki tutumları, etik değerleri ve iletişim becerileri, veri toplama formları aracılığıyla izlenir. Sürekli değerlendirme kapsamında ara sınavlar, ödevler ve grup projeleri ile öğrencilerin gelişimi düzenli olarak takip edilir. Klinik uygulamalarda öğrencilerin performansı öğretim elemanları ve klinik rehberler tarafından gözlemlenir. Ayrıca uygulama sınavı ve bakım planları değerlendirilir. Öğrencilere düzenli geribildirim verilerek, eksik oldukları alanlarda rehberlik sağlanır ve gelişim fırsatları sunulur. Bu süreç, hemşirelik öğrencilerinin teorik bilgilerini, uygulama becerilerini geliştirmeyi ve kanıta dayalı uygulamalarla mesleki yeterlilik kazanmalarını hedefler.

Modelin yapılandırılmasında; Hemşirelik Lisans Programı Ulusal Yeterlikleri, Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ) Sağlık Temel Alanı ve Hemşirelik Ulusal Çekirdek Eğitim Programı (HUÇEP)-2022 başta olmak üzere ulusal ve uluslararası sağlığın sosyal belirleyicileri, toplumun sağlık bakım gereksinimlerini karşılamaya yönelik standartlar ve gelişmeler ile program çıktıları dikkate alınmaktadır. Programın sürekli gelişmesini sağlamak için izleme ve geri bildirim mekanizmaları oluşturulur. Eğitim programı, öğrenci ve mezun geri bildirimleri, öğretim elemanı değerlendirmeleri, içsel ve dışsal değerlendirme

süreçleri ve klinik uygulama performansları ile sürekli olarak izlenmektedir. Bu değerlendirme süreçlerinden elde edilen veriler, program kalitesinin artırılması ve toplumun değişen sağlık bakım gereksinimlerine yanıt verebilecek şekilde kanıta dayalı uygulamalar temelinde güncellenmesi amacıyla kullanılmaktadır.